

**Аналітичний звіт про результати моніторингу у 2024-2025
навчальному році освітньо-професійної програми Спеціальна освіта
(Логопедія) з підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня
вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта
спеціалізації 016.01 Логопедія**

На виконання наказу по університету від 14.10.2024 р. за №113-ОД «Про проведення моніторингу освітніх програм університету» кафедрою логопедії і спеціальних методик було організовано і проведено перегляд освітніх програм з метою удосконалення змісту ОПП та покращення інструментарію викладання в цілому. Метою такого моніторингу є вивчення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти якістю освітньо-професійної програми, навчального процесу, матеріально-технічних та навчально-методичних матеріалів, а також співставлення оцінки стейкхолдерів, роботодавців, інших зацікавлених осіб якістю ОПП. Критерії перегляду освітніх програм формуються в тому числі і через забезпечення зворотного зв'язку зі здобувачами вищої освіти, стейкхолдерами шляхом обговорення актуальних питань освітнього процесу та проведення анонімного анкетування.

У анкетному опитуванні щодо якості освіти та удосконалення освітнього процесу на освітній програмі Спеціальна освіта (Логопедія), яке було проведено у листопаді 2024 р., взяли участь стейкхолдери і здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання. Здобувачам було запропоновано дати відповіді на 10 запитань щодо змісту освітньо-професійної програми та якості викладання і навчання. Серед здобувачів вищої освіти, які проходили опитування, 50 % навчаються на першому курсі, 50 % – на другому курсі.

Результати опитування показали, що всі здобувачі вищої освіти (100%) були ознайомлені зі змістом, цілями та особливостями засвоєння освітньо-професійної програми на початку навчання.

Оптимальним вважають здобувачі вищої освіти (100%) перелік обов'язкових освітніх компонентів освітньо-професійної програми для якісної професійної підготовки сучасного вчителя-логопеда. Зокрема, 92,3 % здобувачів вважають, що перелік ОК професійної підготовки скерований на конкурентоспроможність майбутніх фахівців, 7,7 % – не визначились.

Більшість здобувачів (92%) вважають достатнім запропоновану кількість вибіркового освітніх компонентів, відведену в освітньо-професійних програмах, що засвідчує реалізацію їх права на вибір навчальних дисциплін упродовж терміну навчання.

84,6% здобувачів вважають, що формування готовності до професійної діяльності з огляду на види та послідовність практик в ОПП є цілком ефективним, 15,4 % – частково ефективним.

Більшість опитаних (97,1%) відповіли, що у них завжди була можливість консультиватися з науково-педагогічними працівниками з освітніх компонентів ОПП.

Приємним є те, що 92,3 % здобувачів зазначили, що зміст освітньо-професійної програми повністю відповідає професійним запитам сучасного вчителя-логопеда, в той час як 7,7 % вважають, що частково відповідає.

Результативні дані цього опитування показують, що здобувачі ознайомлені зі змістом та особливостями засвоєння освітньої програми ще на початку навчання та схвально оцінюють її якість. Оптимальним вважають зміст переліку обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів освітньо-професійної програм для якісної професійної підготовки фахівців, що в свою чергу вказує на професіоналізм гарантів і НПП кафедри.

Результати анкетування стейкхолдерів теж вказують на оптимальний зміст освітньо-професійної програми та її конкурентоспроможність.

Серед стейкхолдерів та роботодавців, які проходили опитування, 65,2 % мають вищу освіту за спеціальністю 016 Спеціальна освіта. Логопедія, 34,8 % – не мають; 91,3 % респондентів зазначили, що зміст освітньо-професійної програми повністю відповідає професійним запитам сучасного вчителя-логопеда, 8,7 % вважають, що частково відповідає. На питання «Чи всі обов'язкові освітні компоненти є необхідними для професійної діяльності сучасного вчителя-логопеда?», респонденти відповіли: 91,3 % – так, 4,3 % – ні, 4,3 % – не знаю, а перелік ОК професійної підготовки скерований на конкурентоспроможність майбутніх фахівців.

При оцінюванні переліку освітніх компонентів професійної підготовки, визначених ОПП, погляди респондентів розділилися: 91,3 % учасників опитування зазначили, що освітні компоненти цілком забезпечують професійну підготовку здобувачів, в той час як 8,7% вважають, що частково.

Щодо практичної підготовки майбутніх фахівців, то 95,7 % опитаних вважають, що формування готовності до професійної діяльності з огляду на види та послідовність практик в ОПП є цілком ефективним, 4,3 % – частково ефективним.

У зв'язку із затвердженням професійного стандарту на групу професій «Вчитель-логопед», «Логопед», схваленого рішенням Національного агентства кваліфікацій № 16 від 12 вересня 2024 року (відповідно до протоколу засідання Національного агентства кваліфікацій № 38 (178) від 12 вересня 2024 року) та затвердженого наказом Українського державного

університету імені Михайла Драгоманова від 17 вересня 2024 р. №401, наказом Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка від 18 вересня 2024 р. №104-ОД, гарантом спільно з робочою групою проведена робота з перегляду освітніх компонентів та упорядкування відповідної термінології:

1. Уточнено назви обов'язкових освітніх компонентів: ОК «Методика логопедичної підтримки дітей з комбінованими порушеннями» скориговано на ОК «Методики логопедичної підтримки осіб з комбінованими порушеннями»; ОК «Методика інноваційної діяльності логопеда» – на ОК «Методики інноваційної діяльності логопеда»; ОК «Методика подолання порушень артикуляційної моторики» – на ОК «Методики подолання порушень артикуляційної моторики» без зміни кількості кредитів ЄКТС, семестрів вивчення, форми підсумкового контролю.

2. Скориговано кваліфікацію у такій редакції: професійна кваліфікація «Вчитель-логопед магістр» <https://data.nqa.gov.ua/professional-qualifications/> .

3. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021) змінено: шифр і найменування галузі – А Освіта, код і найменування спеціальності – А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями), код і найменування відповідної деталізованої галузі Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 – 0113 Teacher training without subject specialisation.

Були також висловлені пропозиції та побажання, які були враховані або не враховані гарантом спільно з робочою групою при перегляді ОПП, що наведено нижче у таблиці. Більшість респондентів висловилися за відсутність змін до чинного проекту ОПП, що свідчить про її змістовність, логічність і послідовність вивчення освітніх компонентів, відповідність сучасним вимогам суспільства до підготовки вчителів-логопедів, а також освітнім і професійним стандартам.

№ з/п	Пропозиція		Враховано / Не враховано	Обґрунтування
	Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
1.	Коли я навчалася, то нам логопедичні зонди тільки показували і розповідали, як ними користуватися, а практично сама такого масажу не робила. І це мені було важко на практиці.	<i>Вчитель-логопед (Новосільська спеціальна школа)</i>	Не враховано	У процесі роботи на практичних заняттях проводиться практична робота з використанням логопедичних зондів.
2.	ОК, що починаються зі	<i>Науково-педагогічний</i>	Враховано	Відповідно до

	слова Методика пропоную замінити на Робота логопеда чи Логопедична діяльність. Бо слово Методика, то про одну методику, а методик в роботі логопеда з кожним із порушень може бути багато і всі їх треба знати.	<i>працівник (Львівський національний університет імені Івана Франка)</i>		затвердженого професійного стандарту вищої освіти уточнено назви ОК з урахуванням термінології, використаної в професійному стандарті, ОК «Методика логопедичної підтримки дітей з комбінованими порушеннями» скориговано на ОК «Методики логопедичної підтримки осіб з комбінованими порушеннями»; ОК «Методика інноваційної діяльності логопеда» – на ОК «Методики інноваційної діяльності логопеда»; ОК «Методика подолання порушень артикуляційної моторики» – на ОК «Методики подолання порушень артикуляційної моторики».
3.	Враховувати сучасні тенденції в розвитку логопедії як науки.	<i>Вчитель-логопед (ДОМРЦ)</i>	Не враховано	Сучасні тенденції висвітлені практично в кожному освітньому компоненті.
4.	Додати міофункціональну корекцію до переліку навчальних дисциплін.	<i>Здобувач другого (магістерського) рівня 2 року навчання</i>	Не враховано	Зміст логопедичної роботи з проведення міофункціональної корекції охоплений кількома ОК: Логомасаж, Логогімнастика, Методика подолання порушень артикуляційної моторики, Оцінювання і реабілітація порушень ковтання
5.	Новітній підхід корекції, бо старий вже не діє на практиці.	<i>Здобувач другого (магістерського) рівня 2 року навчання</i>	Не враховано	Пропозиція не конкретизована.
6.	Удосконалити рівень проходження практики	<i>Здобувач другого (магістерського) рівня 2 року навчання</i>	Не враховано	Практика оновлена.
7.	Залучення до освітнього процесу професіоналів із відповідних галузей, які могли б ділитися	<i>Здобувач другого (магістерського) рівня</i>	Не враховано	Більшість викладачів кафедри мають практичний досвід і паралельно з викладацькою роботою

	досвідом та реальними кейсами			працюють логопедами
--	-------------------------------	--	--	---------------------

Гарант ОПП,
кандидат психологічних наук,
професор

Наталія ГАВРИЛОВА

Завідувач кафедри логопедії
і спеціальних методик

Олексій ГАВРИЛОВ